

Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu Föderation der West-Thrakien Türken in Europa Federation of Western Thrace Turks in Europe Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τούρκων Δυτικής Θράκης

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

ABTTF • Johannisstraße 50, 58452 Witten • Tel.: +49.2302.913291 • Fax: +49.2302.913293 • E-mail: info@abtff.org • www.abtff.org

V. Uluslararası Batı Trakya Türkleri Kurultayı 15-17 Eylül 2006, İstanbul

ABTTF Heyeti:

Uluslararası İlişkiler Basın ve Enformasyon Komisyonu

Cemile YUSUF, Lobi ve Siyasi Çalışma Grubu
Cem ŞENTÜRK, TAM Batı Trakya Uzmanı
Çağla SORGUN, Halkla İlişkiler ve Organizasyon Sorumlusu
Georg DANCKWERTS, Bonn Üniversitesi Tercümanlık

Uluslararası ilişkiler ve medyanın gücü

1960 sonrasında, Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkilerin Kıbrıs sorunundan dolayı dalgalanma göstermiş olması, Lozan Antlaşması'yla hakları güvence altına alınan ve 50'li yıllara kadar Yunanistan'da büyük bir sorunla karşılaşmadan yaşayan Batı Trakya Türk azınlığının statüsünü tamamen değiştirmiştir. 1967 yılında, askeri cuntanın Yunanistan'da işbaşına gelmesiyle birlikte, azınlıklar üzerinde sistematik baskılar uygulanmaya başlandı.

1980'li yıllara gelindiğinde, iki ülke arasındaki iletişimsizlik ve uzlaşmazlıkların derinleşmesiyle, İstanbul'da yaşayan Rum azınlığı, sahip olduğu taşınmaz mal varlığının korunması, vakıflar ve Patrikhane statüsü konularında sorun yaşamaya başladı. O dönem Yunanistan'daki Batı Trakya Türkleri'nin yaşadığı sorunlar, İstanbul'daki Rum azınlığının yaşadıklarıyla karşılaştırılamayacak kadar vahimdi. Ulusal antlaşma ve anlaşmalarla güvence altına alınan haklarını kullanamayan, Yunan yasalarından kaynaklanan haklardan yararlandırılmayan Batı Trakyalı Türk azınlığı uygulanan baskılarla göçe zorlandı. Bu yolla amaçlanan Batı Trakya'nın Türk kimliğini ortadan kaldırmaktı.

Kendi özgür iradelerinin dışında gelişen olaylar sonucunda, etnik ve dinsel kökenleriyle bir bütün oluşturdukları asıl toplumlarından uzaklaştırılan azınlıklar, bu yetmiyormuş gibi, üstelik bir de, uluslararası anlaşmalarla sağlanmış olan azınlık haklarından yararlanamamakta ve toplumsal bütün içinde sürekli dışlanan, potansiyel düşman olarak görülmektedir.

Her iki ülkede yaşayan azınlıklar da, ülkelerin ikili ilişkileri nedeniyle sorunlar yaşadılar ve hala yaşamaktalar. Yalnız bu sorunlar, yukarıda belirtildiği gibi, birbiriyle karşılaştırılmayacak sorunlardır. Rumlar, Yunanistan'ın da desteğiyle, güçlü bir lobi oluşturup, seslerini dünya kamuoyunda duyurarak yeni bir takım haklar elde ederken, Yunanistan'daki azınlığımız değil yeni haklar elde etmeyi, kendisine verilmiş haklarından yararlanamıyor.

Topraklarında yaşayan azınlıklara, uluslararası anlaşmalardan doğan haklarını vermeyen Avrupa Birliği üyesi Yunanistan'ın, Türkiye'nin AB üyeliği söz konusu olduğunda İstanbul'daki Rumların durumunu karşı tez olarak kullanabilmesi, uluslararası alandaki etkinliği ve Avrupa medyasını bu konuda etkileyebilmesindeki başarısında yatmaktadır. Oysa Batı Trakya'da yaşanan azınlık hakları ihlalleri, yalnızca azınlık tarafından değil, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası İnsan Hakları Helsinki İzleme Komitesi tarafından da açıkça ortaya konmuştur.

Uluslararası ilişkiler ve medyanın gücü ile tüm Avrupa'da, Yunanistan'daki azınlıklar hiç gündeme getirilmeden, hem de Yunanistan tarafından Türkiye'nin azınlık politikası eleştirilebiliyor. Bu da gösteriyor ki, ne yaşandığı değil, bunun dile getirip getirilip getirilmediği önemli.

Biz azınlık olarak, yaşadığımız sorunları yeteri kadar dile getiremedik. Bu sorunların dile getirilmesi için elbette birlik ve beraberlik içinde hareket etmek çok önemli, fakat sorunların çözümü, uluslararası girişimler ve gerekli kurumlarla yapılacak işbirliği çerçevesinde gerçekleşecektir.

Azınlıkların, yaşadığı sorunları anlatmaları ve yaşadıkları toplumla kaynaşmaları konusunda, medyaya büyük görevler düşmektedir. Ekonomik, politik, sosyal ve toplumsal her tür gelişmeyi basından takip eden halk, dolayısıyla basın bu konudaki yaklaşımını da çok ciddiye almakta, yapılan ya da yazılan haberlerin içeriği doğrultusunda konuyla ilgili bir fikir oluşturmaktadır. Bu nedenle, medyayı, hem sorunların tanıtımında hem de çözümünde kullanmak gerekir. Yunanistan'da kültürel bir zenginlik oluşturan azınlığımızın tanıtımı için harekete geçmeliyiz.

Biz, Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) olarak, bu konuda gerekli çabayı gösteriyoruz. ABTTF, 2006 yılı Temmuz ayı itibarıyla Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi'ne bağlı bir sivil toplum örgütü oldu. Özel statülü sivil toplum örgütü olarak ECOSOC'a dahil olan ABTTF, bu statüyle, uluslararası alanda yürüttüğü çalışmalarda daha etkin bir duruma gelecek.

Federasyon, azınlığın, insan hakları, demokrasi, eğitim ve hukuk alanında yaşadığı sorunlarla ilgili önemli çalışmalar yapmaktadır. Tüm bu çalışmalarımızı gösteren, Türkçe, İngilizce, Almanca ve Yunanca olmak üzere dört farklı dilde hazırladığımız web sayfamızla, başta tüm dünyadaki Batı Trakyalılar olmak üzere,

Türk, Yunan ve uluslararası önemli kuruluşların yer aldığı çok geniş bir kesime hitap ediyoruz. Ayrıca basın çalışmalarımız ve iki yıldır 4 farklı dilde çıkardığımız aylık bültenlerimiz büyük ilgi görüyor.

ECOSOC, ABTTF'nin bunca yıllık çalışmalarının meyvelerinden yalnızca biri. Bundan böyle faaliyetlerimize daha da hız vereceğiz. Uluslararası alanda, azınlığımızın hep dile getirilen çok önemli sorunlarının yanında, bugüne kadar dile getirilememiş diğer sorunlarını da anlatacağız. Azınlık hakları, göç, uluslararası hukuk, din, insan hakları, yerel yönetimler, eğitim, kültür, ekonomi, gelişim, aile, kadın, çocuk ve gençler BM'de ağırlıklı olarak çalışacağımız konu başlıklarını oluşturuyor. Bütün gayretimiz, insan hakları ve demokrasiye bu denli önem verilen Avrupa'da, azınlığımızın haklarını gerektiği gibi kullanabilmesine yöneliktir. Bizimle bu konuda çalışmak isteyen tüm kurumlarla işbirliğine hazırız.

ABTTF'nin 2006 yılı içerisinde azınlığımızın sorunları çerçevesinde gerçekleştirmiş olduğu uluslararası etkinlikler şöyle:

Avrupa Konseyi parlamenterinden ABTTF işbirliğine olumlu yanıt

Yunanistan ve Türkiye'deki azınlıklar konusunda Avrupa Konseyi'ne bir rapor hazırlayan Fransız parlamenter Michel Hunault, Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu'nun (ABTTF) birlikte çalışma önerisine olumlu yanıt verdi.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) tarafından Türkiye ve Yunanistan'da yaşayan azınlıklar konusunda bir rapor hazırlaması için görevlendirilen Fransız Parlamenter Michel Hunault, ABTTF'nin önerisi üzerine, hazırlayacağı rapor süresince ABTTF ile iletişimde kalmak ve AKPM'de sunacağı rapor öncesi ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu'yla bir görüşme yapmak istediğini belirtti.

HABİTAT'ta Batı Trakya Türkleri'nin yerleşim ve eğitim sorunları anlatıldı

18-23 Haziran 2006 tarihleri arasında Kanada'nın Vancouver kentinde düzenlenen ve tüm dünyadan 6 bine yakın delegenin katıldığı Birleşmiş Milletler HABİTAT toplantılarında, Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) tarafından, altyapı, yerel yönetimler ve eğitim başta olmak üzere Batı Trakya'da yaşanan sorunlar dünya kamuoyuna anlatıldı.

Batı Trakya'da yaşanan sorunlarla ilgili siyasi lobi çalışmalarının yanında, azınlığın bölgede yaşadığı ekonomik ve sosyal sıkıntıların da uluslararası alanda dile getirilmesi gerektiği düşüncesiyle, ABTTF Başkanı Halit Habiboğlu ve ABTTF Lobi Çalışma Grubu ve Ankara Batı Trakya Türk Birliği eski Genel Sekreteri Barış Hasan'ın katıldığı Birleşmiş Milletler HABİTAT toplantılarında katılımcılara Batı Trakya ile ilgili ayrıntılı bilgi verildi.

Toplantıların ve yapılan görüşmelerin çok olumlu geçtiği HABİTAT'ta, Batı Trakya'da yaşanan eğitim sorunları konusunda bilgilendirilen UNESCO'nun Kanada Temsilcisi Bernard Combes'den, Türk azınlığın yaşadığı eğitim sorunlarına yönelik yapılacak çalışmalar konusunda destek sözü alındı.

AKPM'den Yanıt

Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu'nun, Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi mağdurlarına ilişkin sürdürdüğü siyasal mücadele çerçevesinde gündeme gelen ve AKP İzmir Milletvekili Mehmet Tekelioğlu öncülüğünde Avrupa Konseyi'ne taşınan soru önergesi ile 19. madde mağdurlarının sorunları Parlamento kayıtlarına geçirilmişti.

Bakanlar Komitesi adına komite başkanı Ungureanu tarafından yazılı olarak verilen yanıtta, 19. madde mağdurları hakkında üç rapor hazırlandığı ve bu raporlara atfen konuya ilişkin beklenen adımların atılmadığı ve işlemin geriye yürütülmemiş olduğu ifadeleri yer buldu. Zararın tazmini ve hangi ülkede yaşarlarsa yaşasınlar mağduriyetlerin giderilmesi yönünde tavsiyenin takibi için İnsan Hakları Komiserince hazırlanan rapora atıf yapılan yanıtta, Yunan İçişleri Bakanlığı'nın ülkede yaşayan mağdurları tek bir idari işlemle vatandaşlığa alma yönünde verdiği söz olumlu bir gelişme olarak tanımlandı. Komite Başkanı Ungureanu yazılı açıklamasında, "Umarım ki Yunanistan Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu'nun tavsiyelerini dinleyip, gerekli adımları atacaktır" ifadelerini kullandı.

FUEN 51. Uluslar Kongresi'nde çok dilliliğin önemi vurgulandı

24-28 Mayıs 2006 tarihleri arasında Almanya'nın Bautzen kentinde toplanan ve Avrupa'nın 33 ülkesinden azınlık temsilcileri ve uzmanların katıldığı, Avrupa Halkları Federal Birliği (FUEN) 51. Uluslar Kongresi'nde ABTTF'de yer aldı.

Federal Almanya ulusal azınlıklar ve Almanya'ya yerleşmiş dış Almanlar (Aussiedler) dairesi sorumlusu Cristoph Bergner, Brandenburg Eyaleti Bilim, Araştırma ve Kültür Bakanı Johanna Wanka, Bautzen Büyük Şehir Belediye Başkanı Christian Schramm ve Avrupa Konseyi Temsilcisi Françoise Kempf, Avrupa Halkları Gençliği (JEV) Başkanı Aleksander Studen-Kirchner ve

Sorb Birliği Başkanı Jan Nuck'un açılış konuşmalarıyla başlayan toplantılara, Batı Trakya Türk azınlığını temsilen ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu ve Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Hüseyin ile Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği'nden Pervin Hayrullah ve Gülseren Ömer katıldı.

Batı Trakya'yı temsilen toplantıya katılan heyetin başkanlığını yapan Halit Habipoğlu, üç yıldır katıldıkları FUEN toplantıları vasıtasıyla Avrupalı diğer azınlıklarla işbirliğini arttırdıklarını, 19. madde mağdurları

için başlatılan kampanyalarda diğer Avrupalı azınlıklardan gelen desteğin, bu kurum çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmaların başarısını gösterdiğini kaydetti.

ABTTF'den Avrupa Konseyi Sabık İnsan Hakları Komiseri Alvaro Gil-Robles'e Kınama

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği görevini İsveçli Thomas Hammarberg'e devreden Alvaro Gil-Robles'e, görev süresinin dolmasından hemen önce hazırladığı Yunanistan raporunun Batı Trakya Türklerine ilişkin bölümündeki eksik ve yanlışlar nedeniyle Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) tepki gösterdi.

Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu adına rapora ilişkin bir açıklama yayımlayan başkan Halit Habipoğlu, rapordaki eksik ve yanlış bilgilerden duydukları rahatsızlığı dile getirdi. Komiserin 2002 yılında hazırladığı yüzeysel rapora nazaran daha fazla bilgi içeren raporun, ülkedeki Türk azınlığa ilişkin bölümünde Yunanistan'ın resmi tezlerinin aynen kabul edilmesi ve bunların gerçekliğinin sınanmasına girilmemesi eleştirildi.

19. Madde Mağdurları Avrupa Konseyi Gündeminde

AKP İzmir Milletvekili Mehmet Tekelioğlu'dan, Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu Dönem Başkanı'na Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. Maddesi'ne yönelik soru önergesi sunuldu.

Nisan ayı itibarıyla Avrupa Konseyi'ne gerçekleştirilen ziyarette, 46 ayrı ülkenin temsil edildiği Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi'nde, Avrupa Birliği üyesi Yunanistan'da yaşanan insan hakları ihlalleri dile getirilerek, 19 madde mağdurları konusunda, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi ve Batı Avrupa Birliği Parlamentolararası Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesi Türk Delegasyonu Üyesi (AKPM) ve AKP İzmir Milletvekili Mehmet Tekelioğlu tarafından, Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi Bakanlar Kurulu Dönem Başkanlığını yürüten Romanya Dışişleri Bakanı Mihai-Razvan Ungureanu'ya yazılı soru önergesi sunuldu. Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi'nden soru önergesine yazılı cevap verileceği bildirildi. Görüşmede AKPM Grup Başkanı ve AKP Eskişehir Milletvekili Murat Mercan da yer aldı.

Başta parlamenterler olmak üzere diplomatlara da aktarılan 19. Madde mağdurları sorununa biran önce siyasi çözüm üretilmesi gerektiğinin altını çizen ABTTF Başkanı Habipoğlu, ırkçı bir ayrıma dayalı olarak haksız yere vatandaşlıktan çıkarılmış tüm Batı Trakyalı Türklerin, Yunan Parlamentosu'nun alacağı bir kararla tekrar vatandaşlığa geçmeleri gerektiğini vurguladı. Habipoğlu, Avrupa Konseyi ve Parlamenter Asamblesi'nin tek başına harekete geçmekte ağır davranan Yunanistan'ı sorunun çözümüyle ilgili biran önce olumlu adım atmaya zorlaması gerektiğinin altını çizdi.

ABTTF – FUEN Batı Trakya Ziyareti

25 -26 Nisan tarihleri arasında Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) ve Avrupa Ulusları Federal Birliği (FUEN) tarafından Batı Trakya'ya yapılan resmi ziyarette Batı Trakya Türklerinin sorunları mercek altına alındı.

FUEN Başkan Yardımcısı Zlatka Gieler, ABTTF Başkanı Halit Habiboğlu ve ABTTF Genel Sekreteri Mustafa Kasap tarafından, İskeçe Türk Birliği, Rodop Millet Vekili İlhan Ahmet, Gümölcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif, Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği, Türk Öğretmenler Birliği ve Mustafçova Belediye Başkanı Mücahit Dükkancı'yla yapılan görüşmelerde, Batı Trakya Türklerinin, eğitim, din özgürlüğü, kimlik ve ekonomik sorunları ele alındı.

ABTTF'nin çalışmalarını ilgiyle ve beğeniyle takip ettiğini belirten Hırvat kökenli Avusturya vatandaşı FUEN Başkan Yardımcısı Zlatka Gieler, Yunanistan'ın azınlık hakları konusundaki yasalarını pratiğe geçirmesi gerektiğini, Batı Trakya'da yaşanan sorunların AB'de yaşayan diğer azınlık sorunlarından çok daha vahim olduğuna dikkat çekerek, din ve eğitim özerkliğinin çok önemli olduğunun altını çizdi.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Terry Davis ile görüşme

24-28 Ocak 2005 tarihleri arasında Avrupa Konseyi'ni ziyaret eden ABTTF Başkanı Halit Habipoğlu ve ABTTF Uluslararası Siyasi Çalışmalar Grubu üyesi Mustafa Geveli, parlamenterler ve siyasi görevlilerle görüşerek, Yunanistan tarafından haksız yere vatandaşlıktan çıkarılmış 80 bin Türkün haklarının iadesi için siyasi destek talebinde bulundular.

Konsey'de Yunan delegasyonu ile de görüşme olanağı bulan ABTTF temsilcileri Yunan delegasyon başkanı Elsa Papademetriou'dan Batı Trakya Türklerinin yanında, ülkede yaşayan Makedon, Ulah ve Arnavut azınlıkların kimliklerinin tanınmasını ve azınlıklar üzerindeki baskıların kaldırılarak, haksız yere yurttaşlıkları ellerinden alınmış mağdurların haklarının iade edilmesini istediler. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Terry Davis ile görüşerek 19. madde mağdurlarının sorunlarını anlatma imkanı bulan ABTTF temsilcileri, ziyaretlerinde vatandaşlıktan çıkarılmış Batı Trakya Türklerinin sorunlarını konu alan raporu İngilizce ve Türkçe olarak ilgililerin dikkatine sundular.